

Aby prázdniny byly bezpečné

23. 06. 2020 12:58

Školou povinné děti před sebou mají dva nejoblíbenější měsíce v roce. Jsou s nimi však spojeny i smutné policejní statistiky, které každoročně dokládají, že právě v červenci a v srpnu roste riziko dopravních nehod. Děti jsou v silničním provozu nejohroženější skupinou, a proto by jejich rodiče neměli dopravní výchovu s ohledem na blížící se letní prázdniny podcenit. Nebezpečí hrozí malým chodcům, cyklistům, ale i spolucestujícím v autě. Než se vydají za prázdninovým dobrodružstvím, je důležité jim připomenout například bezpečné přecházení, jízdu na kole a nutnost mít cyklistickou přilbu. V letech 2006 až 2019 zemřelo průměrně 30 procent všech dětí, které přišly o život na silnicích, právě během léta, to je 67 zmařených dětských životů. Tým silniční bezpečnosti připravil souhrn toho, co je nutné s dětmi probrat, tak aby nadcházející dny byly bezpečné.

„Nebezpečí hrozí dětem už před koncem školního roku, kdy se řada z nich vidí na prázdninách a nedává tak velký pozor. Musí na to myslet nejen jejich rodiče, ale hlavně řidiči. Liberecký kraj proto bude i o letních prázdninách podporovat preventivní aktivity, které budou vzdělávat nejen děti, ale i další účastníky silničního provozu,“ upozorňuje Jan Sviták, náměstek hejtmána pro resort dopravy, investic a veřejných zakázek.

Pozor, dítě v autě

Ačkoliv se mnozí domnívají, že s dospělými se dětem nemůže nic stát, opak je pravdou. Podle statistik je pro ně riziková jízda autem, tedy když cestují jako spolujezdci s plnoletou osobou. Řidiči musí dbát na to, aby dítě nižší 150 cm nebo lehčí 36 kg bylo vždy přepravováno ve vhodné autosedačce, která odpovídá jeho výšce a hmotnosti. *„Děti, které v takové sedačce přepravovány nejsou, čelí sedminásobně vyššímu riziku úmrtí při dopravní nehodě,“* varuje Jan Polák, ředitel Týmu silniční bezpečnosti. Upozorňuje však na to, že zádržné systémy jsou bezpečné jen tehdy, když jsou použity správně.

Malí chodci

Do parku, na hřiště, vyvenčit domácího mazlíčka, za kamarády, za babičkou na oběd. Děti se během léta mnohem více pohybují pěšky a v provozu na ně číhá spousta nebezpečí. Především proto, že jako chodci (stejně tak jako cyklisté) nejsou chráněni žádným štítem. Střet s vozidlem má fatální následky. „Učte děti od mala, jak se správně pohybovat v provozu, chodte s nimi pravidelně pěšky, upozorňujte je na rizikové situace, tak postupně získají praxi. Co je ale nejdůležitější, buďte jim dobrým vzorem, děti napodobují chování svých rodičů, když se na přechodu nerozhlednete vy, nemusí to příště udělat ani oni,“ říká Markéta Novotná. Děti uvažují jinak, nedokážou odhadnout rychlost auta, bezpečnou vzdálenost nebo krizová místa. „Pokud malý chodec uvidí, že jeho rodič přechází před blížícím se autem, protože on ví, že stihne přejít, jejich dítě příště tu samou situaci může vyhodnotit špatně. To samé platí na semaforu, nepřecházejte na červenou nebo vedle přechodu pro chodce,“ pokračuje Markéta Novotná, krajská koordinátorka BESIP pro Liberecký kraj.

Zkontrolujte dětem kolo

Prvním dopravním prostředkem dětí bývá jízdní kolo a u těch, kteří mají tento sport rádi, se dá předpokládat, že se jízdou na kole během prázdnin zabaví. Kromě obecně platných pravidel je třeba pamatovat na to, že na projížďku po silnici mohou vyrazit děti mladší 10 let pouze s doprovodem osoby starší 15 let. Toto omezení se však nevztahuje pro jízdu na chodníku, cyklistické stezce a v obytné či pěší zóně. Ze zákona musí cyklista mladší 18 let za jízdy vždy použít ochrannou přilbu. „V roce 2019 se při nehodě na kole těžce zranily 4 děti, které na hlavě neměly přilbu. Je to především o zodpovědnosti rodičů, ti musí důsledně dbát na to, aby děti jezdily vždy s nasazenou přilbou,“ dodává Jan Polák. Další 7 dětí se těžce zranilo, přestože ochrannou helmu měly.

Základní pravidla, která je nezbytné s dětmi zopakovat, a to nejen před prázdninami.

Chodec:

- Pokud má k dispozici chodník nebo stezku pro chodce, musí ji využít.
- Neměl by si hrát v blízkosti pozemních komunikací, tedy ne na silnici nebo na chodníku.
- V provozu, a především za snížené viditelnosti, by měl být pestrobarevně oblečený. Nejlépe doplněný reflexním materiálem.
- Vždy se musí při přecházení vozovky řádně rozhlédnout. Správně je to nejprve vlevo, pak vpravo, a nakonec ještě jednou vlevo.
- Přecházet by měl na místech tomu určených (přechod pro chodce, přechod pro chodce řízený světelnou signalizací, místa pro přecházení, podchod, nadchod), případně v místech s dostatečným rozhledem.
- I na přechodu se světelnou signalizací jsou vozidla, která mají přednost, pokud chodci svítí zelená (pozor na vozidla integrovaného záchranného systému, tramvaje, a další vozidla s právem přednosti v jízdě).
- Pokud začne chodec přecházet, vždy přecházení dokončí. To znamená, že se nevrací ani ve chvíli, kdy se uprostřed přecházení rozsvítí červený panáček.
- Vozovku nepřechází mezi zaparkovanými vozidly, v zatáčce, v křižovatce, před či za tramvaj nebo autobusem v zastávce a podobně.
- Pozor na dítě menšího věku, které může řidiči vozidla snadno splynout s okolím.
- Dítě nedokáže odhadnout a vyhodnotit rychlost příjezdějícího vozidla.
- Doporučený pohyb po chodníku je vpravo, případně dále od vozovky.

- Pokud musí chodec jít po silnici, pochybuje se po levé straně.
- Pokud se chodec pohybuje za snížené viditelnosti, mimo obec a tam, kde není veřejné osvětlení, musí být označený reflexním prvkem.
- Chodcem se rozumí i osoba, která tlačí nebo táhne sáňky, dětský kočárek, vozík pro invalidy nebo ruční vozík o celkové šířce nepřevyšující 600 mm, pohybuje se na lyžích, kolečkových bruslích nebo obdobném sportovním vybavení anebo pomocí ručního či motorového vozíku pro invalidy, vede jízdní kolo, motocykl o objemu válců do 50 cm³, psa a podobně.
- Osoba vedoucí jízdní kolo se v případě pohybu po silnici pohybuje po pravém kraji vozovky.

Cyklista:

- Dítě smí samostatně v provozu na pozemních komunikacích jezdit od 10 let věku. Pokud je mladší 10 let, musí být v doprovodu osoby starší 15 let.
- Dítě mladší 10 let smí samostatně jezdit na chodníku, stezkách pro chodce, v obytné a pěší zóně.
- Cyklistou se z hlediska zákona o silničním provozu rozumí i jezdec na koloběžce.
- Cyklista je povinen mít za jízdy nasazenou a připevněnou přilbu do 18 let. Doporučuje se všem i po dovršení 18. roku.
- Cyklista se po vozovce pohybuje po pravém kraji vozovky.
- Cyklista by si měl před jízdou zkontrolovat jízdní kolo (případně koloběžku), zda má takzvanou povinnou výbavu (především odrazky, zaslepené volné konce řídítek, dvě funkční nezávislé brzdy, ochranné kryty šroubů a matic), za snížené viditelnosti včetně bílého a červeného světla.
- Pokud je k dispozici stezka pro cyklista, je povinen ji cyklista použít.
- Cyklisté smějí jet pouze jednotlivě za sebou.
- Cyklista nesmí jet bez držení řídítek, držet se jiného vozidla, vést za jízdy druhé jízdní kolo, ruční vozík, psa nebo jiné.
- Při jízdě musí mít cyklista nohy na šlapadlech.
- Cyklista musí vždy ukazovat znamení o změně směru jízdy.
- Cyklista je řidič nemotorového vozidla, musí se řídit pravidly jako jiní řidiči silničního provozu, včetně například tolerance alkoholu v krvi.

Spolucestující:

- Všichni pasažéři ve vozidle by měli být připoutaní (výjimkou jsou například zdravotní důvody potvrzené lékařem).
- Děti nižší 150 cm nebo lehčí 36 kg musí používat sobě adekvátní zádržný systém (dětskou autosedačku).
- Bezpečnostní pás musí vést přes klíční kost, hrudní kost a boky. Musí být dotažený a narovnaný. Nesmějí pod ním být ostré či tvrdé předměty (například klíče, propiska, zapalovač).
- Cestuje-li dítě v autosedačce protisměru jízdy na předním sedadle, musí být vždy vypnutý airbag.
- Dítě by si za jízdy nemělo hrát s pevnou tvrdou hračkou, mobilem či tabletem v ruce.
- Všechny volně uložené předměty v autě ohrožují zdraví a život cestujících, měly by mít své místo v kufříku.

Projekt Markétina dopravní výchova nabízí výukový a současně zábavný materiál pro nejmenší.

Upozorňuje na důležitost ochranných pomůcek při cyklistice nebo na nebezpečí, které hrozí při hrách v blízkosti pozemních komunikací. Je financován z fondu zábrany škod České kanceláře pojistitelů.

Bližší informace podá:

Mgr. Markéta Novotná

777 742 077

marketa.novotna@tymbezpecnosti.cz